

Latweefchu Nwifes.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 14. Zettortdeenâ 4tâ Nwrisa 1829.

Nowehleschana

T a h s K e i s e r i f k a s G o h d i b a s,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu semmes 1c. 1c. 1c.,

no
Kurfemmes Gubernementes Waldifchana s,
iffatram par sinna fchanu.

La Wase Weena augsti waldbidama Senata is rmas Departementes no 14tas Dezembera 1828 Nr. 82783., zaur fo Ta Keiserifka Gohdiba, gribbedama teem drohschfirdigeem karrawihreem, kas par tehwu semmi irr turrejuschees, no jauna Sawu shehlastibu un laipnibu apleezinaht, ar Paschu augstas rohkas appakschrafsiu to pawehleschanu irr islaiduſi:

- 1) ka us preekschu katram no deenesta islaistam (atstauku) saldatam, kas karrâ fashauts ne spehj wairs semmi kohpt un kam no sawa karra wirsueeka leezibas grahmata par to irr japarahda, weens no winna dehleem, kurru tehws patš preeksch few par apkohpschanu un paligu us wezzumu wehlejahs, no teem Kantonisteem pawiffam irr atdohdams;
- 2) schi shehlastiba arri teem atlaisiteem saldateem par labbu nahk, kas eeksch pirmajeem karreem tappe fashauti;
- 3) tahdi atdohhti dehli ne stahw wairs appaksch karra teefas spreeschana s, bet teem atstauku saldateem tohp lihds rehkinati; winnu dehli tomehr, ja teem kahdi buhs, atkal par semmeskohpejeem saldateem (Kolonisteem) buhs palikt un ka tahdi us teem Kantonistu bataljohneem irr nodohdami;

no Kurfemmes Gubernementes Waldifchana s scheid wiffeem par paklausifchana tohp fluddinata.

Felgawas pilli 3otâ Janwara 1829.

(S. W.)

Kurfemmes Ziwilgubernators C. von Brevern.

F. von Klein, Waldifchana s rahts.

F. Ebeling, Waldifchana s rahts.

A. Beitler, Waldifchana s rahts.

W. Diederichs, Waldifchana s affeffers.

Dolschwing, Waldifchana s fiktehrs.

(Nr. 748.)

No Sehlpils un Sunna ftes draudses.

Izgahjuscha gadda abbâs basnizâs tappe faulati 80 pahri, peedsummuschi un krisliti 257 behrni, prohti 137 no wihrifchka s un 120 no feewifchka s kahrtas. Etary scheem bija 7 pahri dwihnu un 5 ahrlaulibas dsimmuschi behrni. Pee Deewagalda abbâs reisês peegahje 5972 un wahzeefchi 86. Jauni Deewaldneeki ar wahzee-

scheem kohpâ bij 158, no scheem tikkai puffa dalla warreja lassiht. Mans nelaika tehws preeksch 50 gaddeem atradde pee abba hm draudsehm retti kahdâs mahjâs weenu lassitaju. Preeksch 15 gaddeem esnu es atraddis us 400 mahjahm 416 lassitaju un taggad schis skaitlis buhs gan drihs 3 reij wairojees. Izgads tohp 100 kalenderi un 20 lihds 25 dseesmu-grahmatas pahrdohhti. Gan tas wifs masums! Bet ir pee mums ar laiku

labbaſ ees, ja pagasta teefas kuhtru ſainneeku peefpeedihs par ſawu ſaini un behrneem gahdaht. Sehlpils pagasta teefa, frohnamuiſchäs, us mannu luhgſchannu kuhtrus peebahrufi, ka tee wiſſus behrnus us preeſſchu mahzitu laſſiht. To es ar pateizibu ſchè peeminnu. Tur prettim dauds draudſes-lohzeſteem ſcho labbu leezibu warr doht, ka tee neween eekſch grahamatahm bet arridjan eekſch meldijahm ar behrnineem darbojahs, ka es to ar leelu preeku eſnu redſejis, kad Altventè tohs eſnu apmeklejis un pahrklaufjis. Jo kad par jaunekleem gahda, tad ween dſeesmas ſtannehs pareiſi baſnizäs un wiſſa Deewa kalpoſchana par preeku isdohſees. Netti ſchurp turp weens no ſewis dauds maſ iſmahzähs rakſiht, jo pee mums wehl firſpehles-ſkohlas naw zel-tas, bet wehl us preeſſchu, pehz likkumeem, ſagaibijamaſ.

Par abbahm draudſehm ar maſſalehm leeli un maſi, wiſſuwairak behrni eekſch teem diwi mehneſcheem Jamwara un Wevrara mirruſchi, 20 zilweki un wehl mirſt ar weenu. Kad wezzaſee, kà daudsreis fluddinahts, tohs wairak no lohguwehja buhtu ſargajuſchi, ſkailis buhtu gan maſaks — jo eekſch muſſchahm, kaſ wairak kohpj un labbaſ gahda, ne weens naw mirris, tà kà man paſcham, gohds Deewam 7 behrnini, ar maſſalehm labbi iſgullejuſchi. Jhſtim wajjad-etu, ſchè augſchqaallà, katràs mahjäs ſahnu-kambaris preeſſch ſlimmeekeem buht, tad laudis karſtäs ſlimnibäs ne mirtu wiſ tik dauds, kaſ zaur to nahk, ka tee patlabban kad furrinahts tohp, wehju dabbu. Raufſchu jel tahs augſtas teefas gribbetu par to fo pawehleht! —

Wahrgs laifš rahdahs taggad ſchè laudim pee ſirgeem un lohpeem, kaſ bes ſpehka paleek. Daſchi ſaweem ſlimmeem ſirgeem pa-eglu-uhdeni de-wuſchi un tee tappe weſſeli. Prohti pa-egleſſarri tohp ſakappati, ar uhdeni wahriti un kad jau uhdenſ bruhns un tumſch mettahs, ſirgeem eedohts. Gruhtas gohwis pahrmett no ta paſcha ſawus auglus, tapehz ſchihs ſahles, kaſ lohti geldigas, pee gannama pulka ar apdohmu walfajamaſ.

Etipra ſeema ſtahw ſchè no paſcha pirma rud-bena lihds ſcho baltu deenu, dſilſch ſneegs ſcho

15tu Merza apklaſhj laufus un zellus. Muſſſch un ſemneeki iſgahjuſchä gaddà tikfai puſs graub un puſs pahritſchanas no ſaweem laukeem dab bujuſchi. Lai nu ſchehligs Deews mums puſhtu miſlu pawaſſaru drihs, zittadi behdas maieſ un barribas jo leelas palifš!

Chr. Stender,

Sehlpils un Sunnakſtes mahzita

No W e n t e s p i l s tanni 22trä Merz 182

Nettu weefi mehſ ſchinnis deenäs pee mun effam redſejjuſchi, prohti jaunu wihru, kaſ Sahmu-ſemmes pahr juhru, kahjahm us Wentespilli atnahzis. — Lai Deews neweenu tahs wairš ne atſuht! bet atſuhtihſ tappis, mehſ warredami, ar Deewa paligu gribbam gahda ka wiſſſch ſawu netihſchi uſnemtu zeltu driſſſchafi, ne kà atnahzis, warretu aſſtaigahſ. Sahmu ſemme irr falla, kaſ pee Widſempeederr, un 316 werſtes no Nihges paſchä juſt atrohnama. —

Sahmu ſemmes mahzitaja arrajs, patš ſannekš ar ſawu kalpu us rohnu kauſchannu bija gahjuſchi, un iſſtaigaja zeeti ſaſalluſchu juhr. Bet no teem leddus gabbaleem, kaſ ſaſalluſſi juhras klaijumu apklaſhje, weens leelš gabba ne mannoht bija aſſchſihrees no zitteem, un zil ilgi, tad taſ no wehja aiſdſihts, peldeja paſcha juhras widdü. — Zulihſ kad to manni ſainneekš zerreja glahbtees us zittu klahſtuhdam leddus gabbalu; bet kahja iſſſihde un patš gabdibheni. Tè nu nabbags kalps, weens patš wulizzis, bes maieſ, bes paliga. Sals, wul un badš bija wiſſna beedri un — Deews, ta weens weenigais kaſ warreja ſchehloht! Unt patš tehws, kaſ jau no wezzeem wezzeem laukeem irr apoſhlijis: peefauzi man tawäs behdas es buhſchu tohs glahbeis! taſ ir taggad ar ſawu neisidibbinajamu padohmu ſchehligi iſgahjuſcho nelaimigu zilweku. — Trihs deenas un trihs nahtis gruhſas breeſmas iſzeetis, wehja aiſdſinne to leddus gabbalu us Wentespilli puſſi, fur ohſta, ar tahdeem paſcheem leddus gabbaleem peedſihſta, wiſſnu aiſturreja. — Sufweſchineekš, kaſ ſcho pilsſahtu wehl ne buht uſ paſinne, tà nabbags puifš ar noſalluſchahm kal

jahm un rohkahm un ar tuffchu wehderu atwil-
 kahs pee mums. — Schehlfirdigi zilwefi win-
 nu usnehme; daktars winna meefas eefsch sneega
 lifke aprakt; filta barriba pa bifehtigt winnam
 eedohta, atspirdsinaja winna pagurrufchu firdi;
 un nu mehß zerram, ka Deews palihdfehs fcho ne-
 laimigu zilwefu isglahbt! — Bet kahds fals
 mums arridsan fchinnî gaddâ irr bijis! To wezzi
 laudis ne warr atzerreht, ka seema tahda pastah-
 wiga bijuffi. Trihs mehneschu starpâ un wairak
 mums tiffai weenâ paschâ deenâ mihtstis laifß
 atgreesfes; bet fchihß paschas deenas wakkara
 atkal jau fahze falt. Nu buhs 4 nebbelas, ka
 muhsu ohsta arween ffaidra bija no leddus, bet
 no ta laifka leeli leddus gabbali, no tahlenes at-
 nahkufchi apstahje muhsu ohstu, tâ ka ar azzin
 ne fur ffaidru uhdeni ne warr eeraudficht. Kah-
 dâ deenâ launaga wehifsch gan aisdsinne fcho nif-
 nu eenaidneeku, bet no seemela puffes paligu un
 jaunus spehtus dabbujis, winsch jo nifß atgree-
 schahß atkal pee mums un padarra mums bailes.
 To kad pluddi ahtri zelsees un fraume juhru
 meflehs un eenaidneeks wehl ne buhs aisdifhts,
 tad lai Deews scheshlo! — Nu, fchi rohka wehl
 naw pahfinata, un ta warr glahbt un arri
 glahbs!

Vauffler.

No Birschumuischas.

Birschu basnizfunga muifchâ tat 23schâ Zan-
 wara deenâ weena wezza, wezza atraitne us
 muhschigu duffu aifgahjuffi irr — prohti: goh-
 diga wezza Gehrdina. Winnas wezzums
 ne irr sinnamß, bet gan ne tahlu no fimteem gad-
 deem buhs bijis. Jau kâ meite ta dshwoja Bas-
 nizfunga muifchâ, tad 8 gaddus pee wihra —
 un pehz winna nahwes ta atpakkal nahze wezzâ
 weetâ, mahzitaja Bokka laifâ. Gelfsch abbahm
 reifehm kohpa gon 30 gaddus buhs deenejuffi.
 Tad pee nelaika basnizfunga Wagnera ta bija
 17 gaddus par mohderi, un beidsoht manna dee-
 nestâ 23 gaddus. Ta winna gan drihs 70 gad-
 dus Birschu mahzitajeem ween kalpoja. Daschu,
 taggad jau firmu Deewa kalpu Kursennê, ta
 jau feewa buhdama pasinne wehl kâ masu sehni.

Paschai 3 behrni bija, weens nomirre masas dee-
 nâß, weens farra deenestâ jau fenn nodohts irr,
 un muhsu draudfê tai weena meite wehl irr, kas
 jau wezzas feewas fahrtâ stahw. Ta gohdiga
 Gehrdina bija, tâ fakkohht, no tehru tehru wez-
 zas stipras tautas, pee meefas un pee dwehfeles.
 Ta mihloja sawus fungus un teem bija allaschin
 ufstiziga, ta bija prahtiga un labprahtiga strahd-
 neeze un ifkatru tai ufstizetu darbu ar apdohmu
 isdarrija. Gelfsch pehdigeem 10 gaddeem win-
 nas azzis palifke tumfchas un ta ne warreja labbi
 faredfeht, bet tomehr ta wairak kustejahs ne kâ
 dasch jaunß zilweks pee darbeem. Taggad ta
 duff no farweem darbeem, un debbesß pee Deewa
 farwu labbu lohni dabbu. Ur mihligu prahtu
 mehß effam gahdajufchi par winnas behrehm, un
 basnizâ, pee winnas fchirsta mehß tai dewam
 to labbi nopelnitu gohdu un pateifschanu. Win-
 nas peeminna ilgi dshwohs!

Lundberg, Birschumuischas mahzitals.

Kas no firds fo labba gribb mahzi-
 tees, tas arri ar Deewa paligu fo
 labba ismahzifees.

Schê irr weens stahstis preefsch jaunefleem,
 kas ne gribb mulki buht. Kad gruhti paleek, fo
 ismahzitees, tapehz ka naw, kas to labbi ee-
 rahda, tad lai nedohma: tas buhs par welti.
 Bet fchis pats stahstis arri preefsch wezzakeem,
 ka tee, kad farweem behrneem fo leek mahzitees,
 ne aismirstu us to lubkohht, kas pee wiffas sinna-
 fchanas un fapraschanas ta wiffu waijadfiga
 leeta.

Pee weenas Latweefchu draudfes Widsemnê
 weens wezs ffohlmeisteris no semneeku fahrtas
 bija, — tas naw fenn, ka nomirris. Winsch
 mahzeja, fo katram ffohlmeisterim buhs mah-
 zehht: meldijas un rakficht un rehkinahht; bet
 winsch to it pareifi mahzeja. Us winna rakfiteem
 flattitees, tas bij weens preefs, tik jauki tee bij.
 Arri wahz wallodu, faut nu gan ne ffaidri, tad
 taf winsch kâ fapratra, un warreja wahz grah-
 matas lassicht un arri wahziffi rakficht. Zur
 klaht dischlara darbus strahdaht un pulfftemus

Pahrtaiſiht: wiſch bij iſmahzijeſ, un arri patſ weenas labbas ehrgelſ bij pataiſijis, un ſinnaja uſ tahm meldijas pehz rakſteem, fo par nohtem ſauz, ſpehleht. Deewa wahrdi winnam labbi galwâ bij. To warreja dſirdeht, ka wiſch tohs gan bij laſſijis un apdohmajis. Tas patiffahs ar winnu par teem pârunnatees. Arri winnam bij labba ſinnafchana par to, kas daſchahrt paſaulê pee Deewa walſtibas no-tizis: kâ tas prohti pirms ar kriſtigu draudſi bijis; kâ pehz tas Deewakalps Mahrtin Luteris zehlehs un mahzijis, ka tas Ewangeliuma gaiſchums zilwekeem labbi ſpîhdetu, un tee wairs ne buhtu, kâ ilgi bijuſchi, tumſibâ; un kahdas gruhthibas un behdas ſchis pee tahda darba redſejis, un tâ wehl. Tas bij weens prahthigs wihrs! Kâ wiſch tahds bij palizis?

Kad weenreis pee ſchahs draudſes, fur ſchis wezzais wihrs bij, weens jauns mahzitais atnahza, un nu dſirdeja un redſeja, fo ſchis wezzais ſinnaja un pratta, tad tas mahzitais brihnejahs par to, un labprahth gribbeja ſinnaht, kâ wiſch to wiſſu bij iſmahzijeſ, un ſahka winnu par to miſhligi jautahth. Tam nu ſchis tâ ſtahtſija: zeenigs mahzitais, tas ſchehligais Deews man tahdu prahthu bij dewis, ka man patiffahs mahzitees. Kad man mahzija laſſiht, tad es no grahmataſ ne behgu, un kad jau mahzeju laſſiht, tad nu pawiffam uſ grahmatahm krittü. Kad kahdu biju pakehris, tad to wairs no rohſahm ne gribbeju liſt. Zittus behrnus par to kull, ka ne gribb grahmataſ rohſas nemt, manni tehws weenreis par to iſplichteja, ka es grahmataſ pa dauds laſſiju. Bet tsmehr man tapehz ne bij darbi reebigi. Es arri labprahth ſtrahdaju, un kad pee weena darba bij labbi ja apdohma, kâ tas ja iſdarra, tad tas man lohti patiffa. Kad es leels biju palizis, un tehws manni uſ muſſchu darbôs ſuhtija, — jo mans tehws bij par ſaimneeku — tad es, gribbedams ar mahzitees rakſiht, weenreis muſſchas ſkrihweri luhdſu, ka man uſ papihriti Abbezi uſrakſtitu. Tas to padarrija, un nu es, kad til warredams, bohſtawus pakkal rakſtiju. Papihrs un blihſtipte man arweenu leſchâ bij. Darbôs buhdams ſtarpâ laikôs, kad ſirgi bij atjuhgti,

un zitti pee ſemmes iſſteepahs, es fehbeju rakſtiju, un kad ſwehdeenâs zitti uſ frohgeem gahja, tad es mahjâs paliffu un rakſtiju. Es iſmahzijoſ rakſiht. Tapat tas ar to rehſnafchana bij. Man to parahdija, kad es luhdijun pehz es no grahmatahm mahzijoſ. Druffwahz wallodu es tâ dabuju eemahzitees, ka labbi klaufijoſ, kad pa wahziffi rummaja, fur warreju jautadams, kâ to un kâ to ſauz un tad wahz un latweeſchu Kariſini kohpâ laſſidams. — Bet, — tâ atkal mahzitais jautaja, ka tad juhs iſmahzijeetees ehrgelſ taiſiht? — Zitt ta pat, ſchis atkal atbildeja, kâ zittus dabuſ, fo es druffu prohtu, iſluhkodams un jautadams. Pee weenahm ehrgelſem tizis, es nu biju meerâ, kamehr es ſinnaju, kâ tas un kâ tas un nu es patſ ſahku luhkoht, tahdu leetu patſ ſiht. Gefahkumâ tas ne gribbeja iſdohtees, kâ gallâ taf Deews palihdſeja, ka gattawas wikkaliffa. — Un pehz nohtem ſpehleht, kâ juhs effat mahzijuſchees? Kad man jau ehrgelſ bij gattawas, un es jau kahdas meldijas ſinnaju ſpehleht, tad es weenreis ar weenu wezzu ehrgelſmeſteri zellu eedams frohgâ ſatiffkohs. Tas nu weens nabbags zilweks. Es winnam ſohlmeiſter maſſu, lai nahk pee mannim un man nohtes o rahda. Wiſch nahza un manni ihſâ laikâ mahzija. — Laikam juhs jau tobrihd ſohlmeiſteris bijat, kâ tad juhs par ſohlmeiſteri bijat paliffuſchi? — Sinnams, es jau tobrihd ſemm par ſohlmeiſteri biju; bet par ſohlmeiſteri paliffu, to es patſ ne kâ biju dohmajis. Tas tâ nahk bes mannas gribbeſchanas. Weenreis ſohlmeiſter bija ſohlmeiſtera (es to laiku wehl puiffis biju). Mans kungs ſuhta pee mannim, un man leek wewehleht, ka man buhs ſwehdeen baſnizâ dſeedahth. Man bail paleek, — es to wehl ne biju darrijis, — bet man bij japaſklaufa. Es atnahk baſnizâ, muſſu kungs un zitti kungi ſabraung man ja dſeed. Pehz Deewa wahrdeem nahk muſſu kungs uſ manni un ſakka: tew buhs ſohlmeiſteram buht. Eſtrahda ſawu darbu pârreift. Nahk tad arri zitti kungi man klahth un wehle man labbu laimi. Tâ es par ſohlmeiſteri paliffu.

Tâ nu tas mahzitais ar to gohdigu ſohlmeiſter

steri bij isrunnajeess, un tu, mans mihlais Laffi-
tais, mahzees no ta, ka teescham weens zilweks
fo labba warr ismahzitees, kad tik pascham tas
prahts us to neffahs. Pascha pastahwiga grib-
beschana un labs apdohms schè arweenu ta wissu
waijadfiga leeta. Skohlas ne palihds, kad tas
tur klahnt naw. Tik dasch deesgan tizzis skoh-
lahnts, bet mulkis bijis un mulkis palizzis.

Bet, kad nu tu schè lassijis, kahds gudrs schis
wihrs bijis, un kà winsch tahds zaur pascha dar-
boschana palizzis, tad lai man arri tew wehl
fazzicht, ka winsch arri to bij mahzijeess, kas
wehl dauds wairak, ne kà wissa zitta sinnaschana
un praschana, un fo dasch, kas deessinn fo mahzi-
jees, naw ismahzijeess; winsch bij mahzijeess
Deewu bihteess. Pasaulè gan deesgan reds,
ka zilweki, kas fo drusku wairak sinn woi proht,
ne kà zitti, leyni paleef un ar sawu sinnaschana
un praschana tà teizahs un leelahs, ka prah-
tigam zilwekam ne patihk klaukitees; un zitti, jo
mahzijuhschees, jo neleefchi: laiffi, dschraji, kil-
das zehlaji. Schis wihrs runnaja ar apdohmu
un pasemmibu, un ne gribbeja par wairak is-
rahbitees, ne kà zitti no winna kahrtas. Pasta-
les kahjäs un pelleki fwahrki muggurà, tà winsch
wissur staigaja, kaut gan buhtu warrejis sabba-
kus walkahnt un wahz fwahrkus. Winsch sin-
naja, ka drehbes ne pataisa par wihru, kad tur
zitta leeta naw, un ka tee, kam lepna firbs,
tam Rungam weena negantiba. Sawus darbus
winsch allasch pareisi bij strahdajis un tad nu
arri sawus behrnus pareisi usaudsinajis; un kad
jau wezs bij un winna wezzakais dehl winna
weetà par skohlmeisteri bij, tad zittu ne warre-
dams, par sawas mahjas kà spehdams ruhpe-
jahs. Tur klahnt winsch bij gaufigs un dsihwoja
kluffu preeksch sewis, un kad winsch sawu firbi
gribbeja eelihgsinohnt, tad winsch Deewa wahr-
dus lassija.

Redsi tad nu, mans mihlais, weenu wihru,
kas teescham dauds labba bij mahzijeess, un kur-
ram tadehl arri Deews palihdsjeja, ka winsch
wirs semmes maissi atradda, tà kà deesgan ar
teem sawejeem warreja pahrtift, un ka sawus
behrnus labbi warreja usaudsinahnt. Winnu
arri tapehz, ka teescham weens gohda wihrs bij,

jauni un wezzi lihbs gallam gohdaja, un mehß
winnu wehl taggad, kad jau winna meefas
kappà, ar gohdu peeminnam. Kad tu, jau-
nekli! pasaulè fo labba gribbi mahzitees, tad
ne aismirsti to, kas teescham pawissam waijad-
figs, ne aismirsti mahzitees Deewu bihteess. Un
kad juhs wezzaki saweem behrneem fo leekat mah-
zitees, tad peeluhfojeet, ka tee zittas leetas mah-
zidamees, Deewu ne aismirst. Sibraks sakka
Imà nod. 17tà perschà: Ta Runga bihjaschana
irr weens krohnis tahs gudribas.

Tu, kas tu schohs wahrbus lassijis, woi tu
gribbi sinnaht, kà scho labbu zilweku sauza, un
kurrà draudsè winsch dsihwoja, un kad winsch
bij dsunnis, un kad winsch mirra? Es tew to
gribbu fazzicht. Winnu sauza Mikkel Gaili,
un winsch bij skohlmeisteris Skultes draudsè,
Nihgas brugga teefas dalkà. 1749 gaddà Sep-
tembera mehnesi, winsch bij dsunnis, un 1827
gaddà, Oktobera mehnesi, winnu Deews pee-
sewis nehme. Tà nu winsch 78 gaddus un I meh-
nesi wezs bij palizzis. Lai winna kauli faldà
meerà duff. Leepupes mahzitaja muischà rak-
stihst 1829tà gaddà, Webruar mehnesi, no
Leepupes = un Skultes = draudsès mahzitaja
U. Wellig.

Pahrtulkoschana to basnijäs lassamu sinnu no
Kreewu karra spehka darbeem Turku semmè.

IX.

Thsa isteikschana to sinnu dehl Alkalzika
panemschanas.

Ta atdallita Kaukasiska Korpusa waldneeks
General-adjutants, Grahms Passkewitsch Gri-
wanski sinnu dohd, ka krepostis Alkalzik, weens
no teem stiprakeem Anatolijas ¹⁾ patwehrumeem,
15tà Augustà, pehz weena 13 stundas usturreta
sturma, un kaut 14,000 cenaidneeki zeetprah-
tigi un nahwigi pretti turrejuschees, tomehr warrà

---

¹⁾ Anatolija irr tas wahrds no leela semmes
gabbala, kas Turkeem Uhsija peederr, un
kur taggad karsch irr.

panemts irr. Pehz zeeta pilfata uswinneschanas, arri Zitabelle²⁾ us derrihu padewahs, kas tai tappe wehlehts, lai affins-isleefchanai gals buhtu, un jelle kahda datta ta no ugguns aprihta pilfata paglahbta paliktu. Turri neisfakkam dauds paspehlejuschi. No muhsu pusses arri tas zaur favu firdibu isfihmehts polkowniks Borodin noschauts tappis, un bes winna irr wehl 9 wirsneeki nahwe aisgabjuschi un 32 wirsneeki blesseereti tappuschi. Genaidneekam tappe nonemti: 5 sirgu=astes no divi Pascheem, 66 dischgabbali un 52 karrohgi.

Pahrtulfoschanas taisnibu apleezina:
 Modallas wirsneeks R. no Voll.

— 3.

²⁾ Zitabelle, irr ihpats zeets un apmuhrihts plazzis, kas dascha zeeta pilfata wehl mehds buht, kas zeeni augstati, wehl pahr pilfatu stahweht, un kur Kommandants eefschamicht. Daudsreis pilfats jau irr panemts, bet zitabelle, jeb eefsch-pils wehl turrahs un nepadohdahs. Nihga irr arri zitabelle, fo tee gan sinna, kas Nihga bijuschi.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Kandawas pagasta teefas aizinati tee, kam kahdas parradu prassifchanas no ta Kandawas fainneeka Kalnap:hlu Kristapa buhtu, kas sawas mahjas dehl truhkuma nodewis, lai tee pee strahpes tahs muhschigas fluffuzeeschanas un pee saudeschanas sawas teefas un meleschanas, lihds 11tu Meija mehnescha schi gadda, kas tas ween weenigs un isflehdams termihns par peeteifchanu buhs, pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un tad sagaida, fo schi teefa pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehra nemt!

Kandawas pagasta teefa tai 9ta Merza 1829. I
 (S. W.) Tohm Kahrum, pagasta wezzatais.
 (Nr. 128.) J. D. Kulte, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., no Krohna Ehrzoga muifchas pagasta teefas, — kas pehz to 48gtu S. tahs wiffaugstati apstiprinatas Kursemes semneeku likkumu grammatas par tahm man-

tahm ta pee Jelgawas wirspilekunga pagasta peebet riga fainneeka Rappu Kaspara, tadehl ka ne spechi tahs parrada palikkufchas Krohnanodohschanas aismalfati un ar saweem parradudewejeem islihdinaht, un truhkufchanas pee mahju inventariuma rohnahs, konkurfi m spreedusi, — wiffi un jebkurri parradudeweji ta bu frutte frittufcha Rappu Kaspara scheid tohp usfaukti preefscham aizinati, ka teem, ja ne grihb sawas tee un meleschanas pasaudeht, diwju mehneschu starpam appalschraftitas deenas un tadehl wiffwehlaiki tanni 1mu Meija schi gadda nolikta termihna, kas tas weenigais un isflehdams termihns buhs, ar sawas prassifchanahm un winnu parahdischanahm, woi paf woi zaur weetneekem un aistahwetajeem, kur tahs peenenimami, pee schihs pagasta teefas Rahtsmuischa buhs peeteiftees un tad to, kas pehz likkumeem taps nospreestis, sagaidiht.

Zblaisis ar to appalschraftu un sehgeli tahs Krohna Ehrzogamuischas pagasta teefas Rahtsmuischa 28ta Wevrara 1829.

(L. S. W.) Ahdminnu Jehkabs, teefas peefschdetu (Nr. 65.) J. Grawaloffsky, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Majesteeta ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Wehrgalles un Webbes pagasta teefas teefas tee, kam taisnas prassifchanas pee ta Webbes fainneeka Nihbergu Mattihsa, kas sawas mahjas truhkdama inventariuma un zittu parradu labbad w nespeldams walidht, atdewis, un par kurra man schinni deena konkurse irr spreesta, scheidan aizinati un safaukti, lai diwju mehneschu starpam, prohti 10gtu Meija f. g. kas tas weenigais un isflehdams termihns buhs, woi paschi, woi zaur weetneekem, tahdi peenenimami, pee schihs pagasta teefas peeteizahs un tad sagaida, fo schi teefa pehz likkumeem spreedihs. To buhs wehra nemt. Wehrgalles un Webbes pagasta teefa 9ta Merza 1829.

+++ Pehsche Ahdam, pagasta teefas ffrihweris.

(Nr. 12.) Skrey, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffkas Majesteeta ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs 2c. 2c. 2c., tohp no Leelas Plattohnes pagasta teefas wiffi, kam taisnas parradu prassifchanas pee teem, pee Leela Plattohnes peederrigeem fainneekem Veltu Zahna un Stuhru Dahwa buhtu, un par kurru mantahm kurse spreesta, aizinati, lai lihds 11tu Meija mehnescha deenu f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Leela Plattohnes pagasta teefa 11ta Merza 1829.

Muischneek, pagasta wezzatais.

(Nr. 50.) J. E. Jurkiewicz, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschani tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreeru Walfis 2c. 2c. 2c., tohp no Keelas Plattobnes pagasta teefas pehz nolikta konkursa, wiffi tee, kam taifnas parradu prassifchanas pee ta Keelas Plattobnes Lihfa krodhsineeka Gedderfa Sipkin un winna laulatas seewas Lihfes buhtu, usai- zinati, lai lihds to 11tu Meija mehnescha deenu f. g. pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Keela Plattobnes pagasta teefa 11tâ Merza 1829. 2
Muischneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 51.) J. C. Jurkiewicz, pagasta teefas ffrihweris.

Tanni 16tâ Awrika f. g. taps eefsch Keelas Plattob- nes Lihfa krodhga tee tam turp dsihwodamam krodhse- neekam Geddertam Sipkin un winna laulatai seewai Lihfei peederrigi lohpi un leetas, fâ firgi, gohwis, zuhtas, aitas, wehwera ammata leetas, galbi, kreh- si, muzzas, gultu un apgehrbu drabnas uhtropê pahrdohiti, kas zaur scho teem pirzejeem sinams dar- rihts tohp.

Keela Plattobnes pagasta teefa 13tâ Merza 1829. 2
Muischneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 53.) J. C. Jurkiewicz, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taifnas prassifchanas, pee to atlikfuscho mantu ta nomirruscha Prawinu fain- neeka Sahwenu Mikkela dohma turreht, tohp no Pra- winu pagasta teefas schein usaizinati, few wiff- wehlaki eefsch diwi mehneschu starpa, prohti lihds 20tu Meija mehnescha schi gadda, pee schihs pagasta tee- fas afsauktees, jo pehz nolikta laika, ne weens wairs ne taps peenemts. Zo buhs wehrâ nemt.

Prawinu pagasta teefa, tanni 20tâ Merza mehne- scha deenâ 1829tâ gaddâ. 3
+++ Selle Lehrum, pagasta wezzakais.
(Nr. 82.) J. C. Salpius, pagasta teefas ffrihweris.

No Sergemihthes pagasta teefas tohp wiffi tee, kur- reem kahdas taifnas parradu prassifchanas no ta no- mirruscha Sergemihthes fainneeka Dambu Ehrnesta, par kurra atlikfuschu mantu zaur schihs deenas spreedumu konkurse spreedta, buhtu, usaizinati, ar schahm sawahm prassifchanahm, lihds 10tu Meija 1829 pee schihs pagasta teefas peeteiftees.

Sergemihthes pagasta teefa tai 8tâ Merza 1829. 1
(S. W.) +++ Vullkesh Kahl, pagasta wezzakais.
(Nr. 11.) Friedr. Hildebrand, pagasta teefas ffrihweris.

No Dundanges pagasta teefas tohp tē wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassifchanas pee tahs, ne zil wehrtas mantas ta ziffahrtiga ffröhdera Kriisch- jahna, kas arri Strauß sauzahts, un kas tepat Sum- berneeka mahjâs patš lihsham nogallinajees, tapat,

fâ arridsan tee wiffi, kurreem tam minnetam nelai kam kas buhtu jaatlihdina, usaizinati, tanni weenigâ is- slehgschanas termihnâ no 6 neddelahm, prohti lihds 27tu Awrika f. g. schein pee teefahm peeteiftees.

Dundanges pagasta teefa tai 16tâ Merza 1829. 2
Lappin Kreeke, pagasta wezzakais.
(Nr. 67.) B. Stavenhagen, pagasta teefas ffrihweris.

No Lindes pagasta teefas tohp wiffi, kam ween pa- teefigas parradu prassifchanas buhtu, pee tahm man- tahm ta Lindes fainneeka Schirmelu Anfscha, Pleideru Gurra un Lahtschu Jahna, kas sawas mahjas truh- kuma dehl nodewuschi un par kurru mantahm winnu parradu un truhdamu inventariumu dehl, ta konkurse nolikta irr, zaur scho usfautli, lai lihds 8tu Meija f. g. pee schihs teefas peeteizahs un pehz likkumeem to spreedumu wehrâ nem, jo kas no winneem wehlaki af- fauktohs, netaps wairs peenemts.

Lindes pagasta teefa tai 8tâ Merza 1829. 1
(S. W.) +++ Masga Martinsch, pagasta wez- zakais.
(Nr. 50.) M. Wannag, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu prassifchanas no teem nomirruscheem Jaunauzes fainneeka Del- scheneeku Jahna un ta walleneeka Frizza buhtu, par kurru mantahm konkurse spreedta, tohp no Jaunauzes pagasta teefas aizinati, pee saudeschanas sawas tee- fas, wiffwehlaki lihds 30tu Awrika 1829 schein peeteif- tees. 2

(S. W.) +++ Krischan Neuland, pagasta wezzakais.
(Nr. 15.) J. F. Alkermann, pagasta teefas ffrihweris.

Pehz Kufsches pagasta teefas spreeduma, tohp wiffi parradu deweji ta Kufsches fainneeka Krummeschu Mahrtina, kas sawas mahjas nesphejibas dehl patš atdewis, un par kurra mantu konkurse spreedta, aizi- nati, lihds 8tu Meija mehnescha deenu f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiftees.

Kufsches pagasta teefa tanni 13tâ Merza 1829. 2
(S. W.) +++ Gailiht Anfs, pagasta wezzakais.
(Nr. 8.) C. Lechner, pagasta teefas ffrihweris.

No muischas pollizeis tahs Palanges basnizaskunga muischas Kunigiften wiffi un ifkurri parradu deweji ta femneeku fainneeka Janna Pawlowski, kas eefsch par- radeem eekrittis, schein tohp aizinati, ja ne gribb sawas teefas pasaudeht, diwju mehneschu starpa, prohti lihds 22tru Meija deenu, ar sawahm prassifchanahm un winnu taifnahm parahdischanahm peeteiftees, jo pehzal neweens ne taps wairs peenemts.

Palanges 21mâ Merza 1829. 2
Anton von Kaminski, Palanges prahweste.

Pehz tam ka tee Zehrstes pagasta teefas lohzeffi lohni preeksch few irr prassijufchi, un muifcha pollizeie ar to ar meeru, ka tas pagasta wezzakais 8, un tee preefchetaji katriis 6 rubbuli fudr. par gaddu dabbu un prohti no tahs pagasta naudas, fo tee no pagasta us deeneschanu un animatu dsichschanu islaisti puischi if gaddus makfa, tad schi leeta scheitan wiffeem pagasta lohzeffeem schihs draudses tohp sunnama darrita, ar to pamahzifchanu, ka teem kam schheet pee tam fo pretti runnaht, tanni us to 27tu Awrila f. g. noliktu terminu schi waijag atnahlt un sawu padohmu isteift. Lai to wehra nem kam dalka!

Zehrstes pagasta teefa 23schâ Merza 1829. 3
 ††† Zehgeru Anfs, pagasta wezzakais.
 (Nr. 14.) H. Sakolowky, pagasta teefas ffrhweris.

No Wauflas pagasta teefas teef wiffi, kam taifnas parradu prassifchanas pee ta Zerraukstes muifchas fainneeka Pohdinu Zehkaba irr, kas nespehzihas un inventariuma truhkuma dehl patš sawas mahjas ar augstakas teefas wehleschanu atdewis, un par kurra mantu fonkurse nolikta, aizinati, lai wiffwehlati lihds 25tu Awrila mehnescha deenu f. g. pee schihs teefas peeteizahs.

Wauflas pagasta teefa tanni 8ta Merza 1829. I
 Zehfob Tuppin, pagasta wezzakais.
 (Nr. 54.) Fr. Leh, pagasta teefas ffrhweris.

Zittas fluddinaschana.

La Kursemmes Gubernementê, Zuffumes Wirspilskunga teefa un Kandawas firspehlê, ne tahf no Kandawas meesta gulleddama Waltermuifchele ar kahdeem 25 puhru sehjumu katra lauka, labbahm plawahn Abau uppes krasfa, weenu kohku dahrsu, un weenu gan leelu nammu ar tahm peederrigahm ehlahm, wiffas labbi peekohptas, ifdeenas irr pahrdohdama. Kam tihf to nopirkt, lai pehz tahm norunnaschanahm Waltermuifschâ peeteizahs. I

Beernamuifschâ (Lindenruhe) 6 werstes no Nihgas weens junkers (muifchaschungê) tohp mellehts, kas wiffu pee semmes kohpschanaas proht un kam taifnas leezibaegrahmataas irr un wahzwallodu mahf runnaht. Tur pat arriidsan kahdi apprezzeti kalpi, tomehr wiffmihlati tahdi buhtu, kam naw behrni, deenestu warr atrast. Lihds 5tu Awrila lai par to peeteizahs pee Sichteira Woffe kunga, kas Nihgâ dsihwo, von Rautenfeldt namina, leela Kehuina celâ, no rihta pulksten 8 lihds 10. 2

Tas eeksch Dohbeles, pee pastes zellu, Dohbele muifchai peederrigs basnizasfrohgê ar lauku un dabbe seem, ka arriidsan tas pee Zuffumes zellu Dohbele muifchai peederrigs Stuhrefrohgê, abbeji no Zahneem 1829ta gaddâ irraid us renti dabbujami, un wam pehz teem sinnu dabbuht pee Dohbeles muifchas waldischanas.

Kad tas appalksch Strikkes dsimtumuischas ziffah dsichwodams frohdsineeks Siegmann preeksch kahdab ueddelahm nonirris, tad ta Strikkesmuifchas waldischana scheidt wiffus usaizina, kam no ta nelaika frohsineeka Herrmann Siegmann kaut kahdas parrad prassifchanaas buhtu, jeb kas tam nelaikam parrad palizis un tam buhtu jamakfa, lihds 27tu Awrila fo gadda Strikkesmuifschâ peeteiftees, ka wiffu ffrâ warr islihdinaht.

Strikkesmuifschâ, Saldes firspehlê un Kuldiga wirspilskunga teefas aprinki 18ta Merza 1829.

Tanni 20ta, 23schâ un 26ta Awrila schi gadd preeksch puffedenas Krohna Wudendihtes muifschâ mohderefchana no 4 lihds 5 muzzahn un ta swiifschana eeksch schahs Krohnamuifchas rohbeschahm, Zahneem schi gadda tam wairaksohlitajam us m tapš isdohdas. Kam tihf tahs us renti panemt, la nis noliktas deenas tur muifschâ arri tahs waijads sinnas par to dabbuhê dsirdeht.

S i n n a.

Dohbeles un Behremuifchas draudses zeenigs muizitais Richter pehrn ruddeni, kad rekrufschî tappelzelti, jaukus apmeerinaschanaas wahrdus sawai draufci irr teizis. Ka tee arriidsan zitteem par labbu nalk un dasch apdohmigs lassitais drohschibu un eepreepscham no teem smeltu, schis Spreddikis, rekrufschu nemfchanaas laikâ teifts, Zuggawâ pee F. W. Steffenbagen un dehlant stôes eespeests tappis un par 10 Kap. fudr. tur dabbujam

Y a h r l a b b o s c h a n a.

Nr. 13. muhsu awifes tanni pawehleschanâ ne laf kaskis, bet, kramma, kramma galwa, kraupaina galwa, nelabbas wahtis, nelabbais kaskis (Grind).

I s t z u d r u c k e n e r l a u b t.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
 No. 213.